

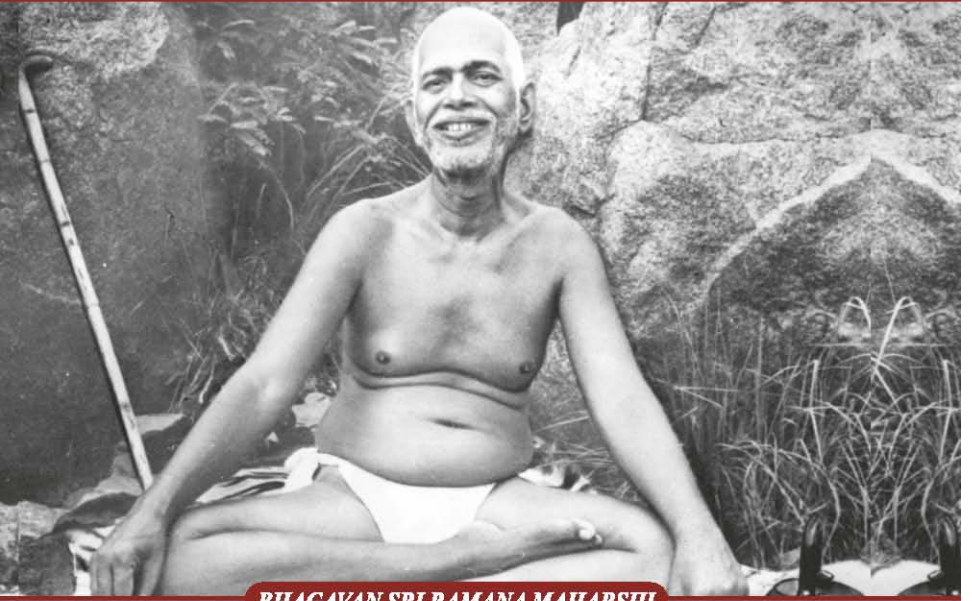

శ్రీ రామానందాచార్యులు

సంపుటి-45 సంచిక - 2 హైదరాబాదు ఫిబ్రవరి, 2025 పేజీలు - 52 రూ. 10/- సంవత్సర చందా : రూ. 100/-

SRI RAMANA JYOTHI

Vol - 45 Issue - 2 Hyderabad February, 2025 Pages - 52 Rs. 10/- Annual Subscription Rs. 100/-

BHAGAVAN SRI RAMANA MAHARSHI

ARUNACHALA HILL (అరుణాచల గిరి)

స్వరణమా త్రముననె పరముక్తి ఫలద । కరుణామ్య తజలభి యరుణాచ లమిది ॥

శ్రీ రమణ జ్యోతి

ఫిబ్రవరి 2025

ఈ సంచికలో ...

Sri Ramana Jyothi

February 2025

IN THIS ISSUE ...

1. డా॥ కే.యస్. గారి 126వ ప్రవచనం వి. రామదాస్ మూర్తి 3
2. రమణ సద్గురు - యస్.యస్. కొహెన్ సరోజా ప్రసాద్ 10
3. రమణుల జీవితంలోని కొన్ని సన్నివేశాలు: బి.వి. నరసింహస్వామి రవికృష్ణ శర్మ 16
4. శ్రీ భగవాన్ నా జీవితంలోకి ఎలా ప్రవేశించారు? తాడిమేటి సత్యనారాయణ 22
5. భగవాన్ భక్తులు - గోవులు వి. రమేష్ బాబు 29
6. Why Gandhiji and Bhagavan Never Met Dr K Subrahmanian 30
7. Ashtavakra Gita 33 V Krithivasan 37
8. When the Final Question becomes the First Question V Siva Kumar 41
9. Rajammal Nilakantha Sneha Choudhury 44
10. V. Mani Iyer - An Early Devotee Viswanatha Swami 48
11. Composition of the Song, Saranagati 50

Events in Sri Ramana Kendram in February 2025

1. Satsang - Every Sunday - 9.00 - 10.45 a.m.
2. 10th - Punarvasu Satsang - 6.00 - 7.00 p.m.
3. 3rd Sunday - Meditation - 9.00 - 10.45 a.m.

(పాఠకులు దయచేసి తమ ఫోన్ నంబరు, e- మెయిల్ అడ్రెస్, శ్రీ రమణకేంద్రం ఆఫీసుకు వెంటనే ఫోన్ చేసి తెలియజేయగలరు)

(Readers are requested to kindly intimate the Sri Ramana Kendram Office, their Phone Number and e-mail address)

© Copyrights of all the material used from Sri Ramanasramam publications in Sri Ramana Jyothi either in excerpted form, translated form or serialised form totally belong to Sri Ramanasramam, Tiruvannamalai.

శ్రీ రమణజ్యోతి వ్యవస్థాపకులు: కీ॥శే॥ డా॥ కె. సుబ్రహ్మణ్యయ్యన్
(వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు, శ్రీ రమణకేంద్రం)

సమయానికి ఆదుకుంటాడు

కే.యస్. గారి 126వ ప్రవచనం

అనువాదం: ఐ. రామదాస్ మూర్తి

చలికాలంలో చలి తీవ్రతను బట్టి మనం స్వేటర్లు లేదా సూట్లు వాడతాం. చలి నుండి రక్షణ కావాలి కనుక అలాంటి దుస్తుల అవసరం ఉంటుంది. చలికాలంలో తిరువణ్ణామలై చల్లగా ఉంటుంది. అందులోనూ నవంబర్-డిసెంబర్-జనవరి నెలల్లో చలి తీవ్రత మరింతగా ఉంటుంది. తిరువణ్ణామలై వచ్చిన తొలి సంవత్సరాలలో భగవాన్ విరూపాక్ష గుహలోను, స్కందాశ్రమం లోనూ ఉండేవారు. కొండమీద చలి తీవ్రత ఎక్కువగా ఉంటుంది. భగవాన్ వద్ద ఒక టవల్ కూడా ఉండేది కాదు. కానీ భగవాన్ ఎప్పుడూ చలిగా ఉండడం గురించి ప్రస్తావించేవారు కాదు.

కొండమీద ఉంటున్న కొందరు గోనె సంచులను శాలువాల లాగా చేసుకుని వాడేవారు. భగవాన్ కు కూడా అలాంటిది ఇస్తా మన్నప్పటికీ తీసుకునేవారు కాదు. మీకు అవసరం, మీరు వాడుకోండి అనేవారు. కొందరు ఆ శాలువాలను దోమల నుండి రక్షణ కోసం ఉపయోగించేవారు. తమను దోమలు కుట్టవని చెబుతూ వాళ్ళనే వాడుకోమనేవారు భగవాన్. ఇతరుల గురించి అంతగా ఆలోచించే భగవాన్, తమకు ఏదీ వద్దనే వారు. అలాగని అలాంటి రక్షణ చేసుకోవద్దని ఎవరికీ చెప్పేవారు కాదు. నిజమైన జ్ఞానికి, జ్ఞానులుగా నటించే ఇతరులకు అదే భేదం. సాధారణంగా మనం నడుచుకునే విధంగా ఇతరులు కూడా అనుసరించాలని

అంటాం. కానీ భగవాన్, తమకు అవసరంలేని వాటిని ఇతరులు కూడా వాడకూడదని ఎప్పుడూ అనలేదు. అందరిని తమ మాదిరే ఉండమని చెప్పలేదు.

తల్లి ప్రేమ

ఉదాహరణకు తల్లికి ఏదో వస్తువు మీద అయిష్టత ఉండవచ్చు. కానీ తన బిడ్డ మంచి కొరకు అని డాక్టర్ చెబితే తప్పక దాన్ని తీసుకుంటుంది. కొంతమంది వెల్లుల్లి అంటే ఇష్టపడరు. కానీ బిడ్డకు రెండు మూడు నెలల వయసు ఉన్నప్పుడు ఆయుర్వేద డాక్టరు తల్లిని వెల్లుల్లి ఉండే మందును తీసుకొనమని చెబితే తనకు ఇష్టం లేకపోయినప్పటికీ తీసుకుంటుంది. అలాగే సాధువులు, ఋషులు ఎన్నిటిలో ఇష్టా ఇష్టాలతో సంబంధం లేకుండా మన కోసం చేస్తారు.

కొన్ని సమయాల్లో మన చుట్టూ కుటుంబము, స్నేహితులు ఉన్నప్పటికీ ఏదో ఒంటరిగా ఉన్నట్లు అనిపించవచ్చు. అది వ్యక్తి వయస్సు, హోదాతో నిమిత్తం లేకుండా... ఈ లోకంలో తాను ఒక్కడే ఉన్నట్లు తోచవచ్చు. కానీ, కొద్దిసేపటి తర్వాత పుస్తకం చదవడమో లేదా ఎవరినో చూడడానికి బయటకు వెళ్లడమో చేసి, ఆ ఏకాంతతను మరువవచ్చు. అదే భగవత్కృప మనకు కలిగి ఉంటే, అలాంటి భయంకరమైన ఏకాంతత మనల్ని బాధించదు. అమితమైన ధైర్యాన్ని ఇస్తుంది.

మనకు జీవితంలో ఎన్నో అనుభవాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. అది మన ప్రయత్నం వల్లనేనని మనం అనుకున్నప్పటికీ,

ఆలోచించిన మీదట ఎవరో మనకు సమయానికి మార్గదర్శనం చేస్తున్నారని తెలుస్తుంది. అలాంటి అనుభవాలు భగవంతునిపై మన నమ్మకాన్ని బలపరుస్తాయి. కానీ ఆయన మనకు తోడుగా లేని క్షణమే ఉండదని మనం గుర్తించాలి. పుస్తక పఠనం ద్వారా మాత్రమే అది ఏర్పడదు.

నిరంతర రక్షణ

ఒక్కసారి భగవంతుని గురించిన నమ్మకం కలిగితే, అది మనలో ఎప్పుడూ భయంకరమైన ఏకాంతంలో ఉన్న భావనను ఏర్పడనీయదు. మన లోపలే మనల్ని ఎల్లప్పుడూ రక్షించేవాడు ఉన్నాడన్న గుర్తింపు కలుగుతుంది. మనం గడ్డు రోజులను గడుపు తున్నప్పుడు, సంతోషంగా ఉన్నప్పుడు, ఎచ్చటనైనా సరే ఒకే రకమైన శాంతిని, భద్రతను భగవంతుడు కలిగిస్తానే ఉంటాడు. మానసికంగా కృంగిపోవలసిన అవసరం లేదని, ఒక ఉన్నత శక్తి రక్షణలో మనం ఎల్లప్పుడూ ఉన్నామని భగవంతుడు ధైర్యాన్ని, భరోసాను ఇస్తానే ఉంటాడు.

సంపూర్ణ శరణాగతి చెందిన వారి అవసరాలను భగవంతుడు ఎల్లప్పుడూ తీరుస్తానే ఉంటాడు. ఆ భావన గట్టిపడే కొద్ది మరింత శాంతి లభిస్తుంది. అందుకే మనం అసాధ్యమని తలచేవి కూడా సాధ్యపడతాయి. ఇలాంటి సందర్భాలు జీవితంలో జరిగినప్పటికీ వాటిని మరిచిపోయి దుఃఖపడడం, ఒంటరితనం అనుభవించడం జరుగుతూనే ఉంటుంది. అలా ఉండవలసిన అవసరం లేదని, అన్ని విషయాలను ఆ ఉన్నత శక్తి అదుపులోకి తీసుకుని మనల్ని

ఎలా ఉంచాలో అలా ఉంచి మన అవసరాలను తీరుస్తుందని భగవాన్ చెబుతారు.

మీకు ఒక విషయం తెలిసి ఉండవచ్చు. కొన్ని ఏళ్ళ క్రిందట అంటే 1959లో నేను మాన్‌చెస్టర్ నుండి నాటింగ్‌హామ్‌కు సుమారు సాయంత్రం ఐదు గంటలకు బయలుదేరాల్సి ఉన్నది. కానీ కుదరలేదు. రాత్రి 8 గంటలకు బయలుదేరాల్సి వచ్చింది. నాకు స్థలం క్రొత్తది, వెళ్ళాల్సిన చోటు క్రొత్తది. బాగా చలిగా ఉన్నది. అర్ధరాత్రి సుమారు 12 గంటలకు నాటింగ్‌హామ్ చేరాను.

రైలు దిగిన తర్వాత రాత్రి ఎక్కడ గడపాలని హోటల్లో ఒక్కొక్కసారి వసతి దొరకడం కష్టమే అని ఆలోచిస్తున్నాను. అప్పుడు ఎవరో నా వీపు మీద తట్టారు. రాజస్థానీ అయిన అతడిని ఐదు నెలలకు పూర్వం లండన్లో కలిశాను. అతను నాటింగ్‌హామ్‌లో ఉంటాడన్న సంగతి మరచిపోయాను. అప్పటివరకు ఒకటి, రెండు సార్లు మాత్రమే కలిసిన అతడిని ఆ రోజు అర్ధరాత్రి కలవడం జరిగింది. తాను తన తమ్ముడిని రైలులో ఎక్కించడానికి అనుకోకుండా వచ్చానని, తన ఇంట్లో ఉండాలి అని కోరాడు. ఎలాగూ ఏదో ఒక హోటల్లో వసతి దొరికి ఉండేదేమో అన్నది వేరే విషయం కానీ, పరిస్థితులు వాటంతట అవే అలా మారాయి. అలాంటి సందర్భాలు మీకు కూడా ఏర్పడి ఉండొచ్చు. కానీ, కష్ట సమయాలలో మనం బయటపడడం గురించి ఎవరో ప్రణాళిక వేసి ఉంటారని గుర్తించాలి.

కాకతాళీయం కాదు

భగవంతుడు మన కోసం అలాంటి ఏర్పాట్లు చేస్తాడు. మన పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపుతూనే ఉంటాడు. కానీ, అలాంటి సందర్భాలు ఏదో అలా కాకతాళీయంగా జరిగి ఉంటాయని మనం అనుకుంటాం. అలాంటి ఆలోచన వల్ల మనకు నష్టమే గాని భగవంతునికి కాదు. సరైన ధోరణిలో మనం ఆలోచిస్తే భగవంతుడు మనకు ఎల్లప్పుడూ తోడుగా ఉంటాడని తెలిసి వస్తుంది. ఆదుర్దా పడవలసిన అవసరం ఉండదని భగవాన్ చెబుతారు. ఇక ఏ ఆశ లేదని అనిపించిన స్థితిలో కూడా ఏదో ఒక మలుపు వస్తుంది. పరిస్థితి బాగుపడుతుంది. ప్రతి సమస్య అసాధారణంగా అధిగమింప బడుతుంది. అలాంటి సందర్భాలలో భగవంతుని కృప, కరుణల గురించి అర్థమవుతుంది.

ప్రతి ఒక్కటి నా వల్లే బాగుపడింది, పరిష్కారమైందని ఆలోచిస్తూ పోతే, ఒక దశలో మన మీద మనకే నమ్మకం పోతుంది. మనకు సహాయపడిన వారు కూడా తాము ఏమీ చేయలేదని చెప్తే మనం ఇబ్బంది పడకుండా ఉంటాం. మనం గౌరవభావంతో చూసే వ్యక్తుల వద్దకు వెళ్లి కష్టాలను గురించి చెప్పినప్పుడు, వాళ్లు ఓపిగ్గా వింటే మనకు ఎంతో సంతృప్తి కలుగుతుంది. కారణం, మనం అనుభవించే ఒత్తిడిలో కొంత వారు గ్రహిస్తారు. కొందరు సముదాయించి ధైర్యాన్ని ఇస్తారు. కొందరు సమస్యలు తీరిపోవాలని దేవుడిని ప్రార్థించవచ్చు కూడా. వాళ్లే పరిష్కారం చేయాలని అనుకోరు.

కంచి ఆచార్యుల దగ్గరికి వచ్చి ఎందరో తమ కష్టాలను విన్నవించుకునేవారు. ఆయన “నేను మీ సమస్యలను పరిష్కరించ లేను కానీ పూజ సమయంలో, కామాక్షి దేవిని, అమ్మ ఈ ప్రజలు కష్టాల్లో ఉన్నారు నీవు ఏమైనా చేసి వాళ్లను కాపాడు” అని ప్రార్థిస్తాను అని చెప్పేవారు. నమ్రత అంటే అది.

గొప్ప సాధువు, గురువు మీ సమస్యలను వినిన క్షణంలో ఎన్నో అనుకోనివి జరుగుతాయి. మనకు సాధారణంగా జరిగేలాగా కాకుండా దైవికంగా ఎన్నో శ్రేయస్సులు కలుగుతుంటాయి. సమస్యలు ఉన్నప్పటికీ మనకు మానసిక ప్రశాంతత ఏర్పడుతుంది. లేదా ఆ కష్టాలే తొలగిపోతాయి. అది మన ఊహలకు మించినది. ఒక్కొక్కసారి ఆ మహాత్ముడే ఆ సమస్యలను తానే గ్రహిస్తాడు.

సమస్యలను ఆలకించాలి

బిడ్డ ఎందువల్లనైనా బాధపడుతున్నప్పుడు తల్లి స్వయంగా బాధపడుతుంది. అది ఎలాగ జరుగుతుందని అడిగితే మనం వివరించి చెప్పలేము. ఏసుక్రీస్తు నేను మనిషి పాపాలను స్వయంగా స్వీకరిస్తాను అని బాహాటంగా ప్రకటించారు, కానీ భగవాన్ అలాగ ఎన్నడూ చెప్పలేదు. శ్రీ రామకృష్ణ “నాకు ఈ క్యాన్సర్ ఎవరిచ్చారు” అనేవారు. మనమే మన సమస్యలను బాధలో చెప్పుకుంటాము. ఈ విషయం మనం ఖచ్చితంగా ఎటూ చెప్పలేము. అటూ-ఇటుగా చెప్పేవాళ్లు ఉంటారు. ఏది ఏమైనా దయ, గొప్ప కరుణ అన్నవి ఉంటాయి. అందుకే భగవంతునిపై భారాన్ని వేస్తే సరి. బాధలను మనం భరిస్తున్నాం అన్న భావన తొలగిపోవాలి. శరణాగతి దానికి

మార్గం. ఆ భరోసాను భగవాన్ మనకు ఇచ్చారు. దాని అర్థం మనం కూడా ఎవరైనా తమ సమస్యలను మన ముందు ఉంచితే, వాటిని ఓపిగ్గా వినాలి. అంతేగాని, సమయం లేదని లేదా మరో కారణంగా అశ్రద్ధ చేయరాదు.

కొన్ని సందర్భాలలో బడికి వెళ్లిన బిడ్డకు దెబ్బ తగలడం లేదా ఎవరో ఎగతాళి చేయడం వంటివి జరగవచ్చు. గట్టిగా ఉన్న పిల్లలు ఎదురు చెప్పవచ్చు, కానీ మృదుస్వభావం కలవారు అలాగ చేయరు. ఇంటికి వచ్చి తల్లిదండ్రుల వద్ద ఏదో అంటారు, కోపం తెచ్చుకుంటారు. తమ బాధను అలాగ వెళ్లగక్కుతారు. తల్లితండ్రులు తాము విసుక్కోకుండా, బిడ్డను మళ్ళీ తిట్టుకుండా సముదాయించాలి. బిడ్డల బాధను అలా కొంతవరకు తగ్గించే ప్రయత్నం చేయాలి. ఇది పెద్దలకు కూడా వర్తిస్తుంది. ఇతరులు కర్కశంగా, లేదా బాధ కలిగేలాగా చేసినప్పటికీ మనం ఓర్పును కోల్పోకుండా ప్రవర్తించాలి. అలాగే ఎవరైనా మిమ్మల్ని మెచ్చుకుంటే కూడా పొంగిపోకుండా దాన్ని మామూలుగా తీసుకోవాలి. అంటే, అన్ని సందర్భాలలో సమత్వాన్ని పాటించాలి. అలాంటి ధోరణి అలవడడానికి భగవంతుని దయ, కృప ఉండి తీరాలి.

అపూర్యమాణం అచల ప్రతిష్ఠం

సముద్రమాపః ప్రవిశంతి యద్యత్ ।

తదవత్ కామ యం ప్రవిశంతి సర్వే

స శాంతిమాప్నోతి న కామకామీ ॥

రమణ సద్గురు యస్.యస్. కొహెన్

శ్రీ రమణాశ్రమ ప్రచురణ Fragrant Petals లోని 9వ వ్యాసానికి స్వేచ్ఛానువాదం
సరోజా ప్రసాద్

మరలా శ్రీ రమణుల జయంతి వచ్చింది. వేలకొలది పాత భక్తులకు, క్రొత్తవారికి, దేశ విదేశాలలోని వారికి, ఇదొక సంతోష సమయం. భగవాన్ తమపై ఏ విధంగా అనుగ్రహం చూపారో, వారంటే తమకు ఎంతటి ఆరాధనా భావమో, తమ జీవితాలను, వారు ఏ విధంగా ప్రభావితం చేశారో, తలచుకొని పరవశిస్తారు. చిరకాలం వారి సన్నిధిలో గడిపిన పాత భక్తులు - భగవాన్ శరీరధారులై ఉండగా, తమలో ఎటువంటి పరివర్తనకు నాంది పలికారో, అది ఇంకా కొనసాగుతూనే ఉన్నదంటారు. క్రొత్తవారికి కూడా భగవాన్, తమ సాధనకు ఎంత తోడ్పాటునందిస్తున్నారో అనుభవానికి వస్తుంది.

ఈ శరీరం గురువు కాదు అని భగవాన్ చెప్పినప్పుడు చాలా మందికి అర్థం కాలేదు. కాలం గడిచేకొద్దీ, భగవాన్, భక్తులను అనుగ్రహించి, వారి సాధనకు తోడ్పాటునివ్వడంతో, భగవాన్ మాటల ఆంతర్యం క్రమేపీ వారికి అర్థం కాసాగింది. చివరికి, భగవాన్ అంటే భౌతిక దేహం కాదని గ్రహించే స్థాయికి ఎదిగారు వారు. ఈ సందర్భంగా భాగవతంలో శ్రీకృష్ణుడు, ఉద్ధవుల మధ్య గురు-శిష్య సంబంధం గురించిన ఉదంతం గుర్తుచేసుకోవాలి.

ఈ భూమిపై శ్రీకృష్ణుడు తన అవతారం చాలించి, వైకుంఠానికి

తిరిగి వెళ్ళే సమయం ఆసన్నమయింది. అది భరించలేని ఉద్ధవుడు కన్నీటి పర్యంతమై, తనను కూడా తీసుకు వెళ్ళమని శ్రీ కృష్ణుని ప్రార్థిస్తాడు. “యాదవ కుల నాశనం తరువాత, నీవు భువి నుండి శాశ్వతంగా వెళ్లిపోతావని నాకు తోచుచున్నది. నీ పాదార విందములకు దూరమై, నేను క్షణం కూడా బ్రతుకజాలను. నీ దివ్య ధామానికి, నీవెంట నన్ను కూడా తీసుకు వెళ్ళు స్వామి! నీ వియోగాన్ని ఎలా భరించగలను?” అని అర్థిస్తాడు.

దానికి సమాధానంగా శ్రీకృష్ణుడు, తన శరీరంతో బంధం పెంచుకోవడం ఉద్ధవుడికి మంచిది కాదని, తన నిర్మాణం తరువాత కూడా, జీవితం కొనసాగించాలని ఉద్దోధిస్తాడు. బంధు మిత్రులతో అన్ని బంధాలు తెంచుకుని హిమాలయాలకు వెళ్లి, తనమీదే సంపూర్ణంగా మనస్సు లగ్నం చేసి, యోగ సాధన కొనసాగించ వలసిందిగా ఉపదేశిస్తాడు.

“మిత్రమా, ఉద్ధవా! సదా గుర్తుంచుకో.... మనస్సు ఏది తలుస్తుందో, కన్ను దేనిని చూస్తుందో, నోరు దేనిని పలుకుతుందో - అదంతా మనస్సు కల్పించే మాయాజాలం. నీ మనస్సును, ఇంద్రియాలను అదుపుచేయడం ద్వారా ప్రపంచాన్ని నీలో దర్శిస్తావు. పరమాత్మనైన నాలో నిన్ను చూస్తావు. ఈ జ్ఞానం సిద్ధించి, స్వస్వరూపం తెలుసుకున్నావంటే, ఇక నీకు జీవితంలో ఎటువంటి ఆటంకాలు ఎదురుకావు” అంటాడు శ్రీకృష్ణుడు.

ఇదేవిధంగా, భగవాన్ కూడా మనస్సును ఆత్మ విచారణలో లగ్నం చేసి అంతరాత్మను తెలుసుకొనడమే అత్యుత్తమ సాధనగా పేర్కొన్నారు. బాహ్య గురువును సేవించడం అనేదానికి, దీని

తరువాత స్థానమే. సేవ కంటే ధ్యానానికే భగవాన్ ప్రాధాన్యమిచ్చి రని నా సమక్షంలో జరిగిన ఒక సంఘటన ఋజువు చేసింది.

ఆశ్రమ కార్యాలయంలో అంగ్ల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు చూస్తుండే భక్తుడొకరు అందుబాటులో లేకపోవడంతో, ఆ బాధ్యతలు చూడవలసినదిగా, సర్వాధికారి అప్పుడు ఆశ్రమంలోనే ఉన్న మేజర్ చాడ్విక్ ను కోరారు. చాడ్విక్ అందుకు నిరాకరించారు గాని, తరువాత ఏదో అపరాధ భావనకు గురైనారు. ఆ రాత్రి భోజనానంతరం, భగవాన్ తో మేము ఏకాంతంగా ఉన్న సమయంలో, చాడ్విక్, జరిగిన సంగతి భగవాన్ కు నివేదించి, తానేమన్నా తప్పు చేశానా అని అడిగారు. అందుకు భగవాన్ బదులిస్తూ, “ధ్యానమే తమకు చేయగల నిజమైన సేవ” అనడంతో చాడ్విక్ ఊరట చెందారు.

మోక్షసాధనకు గురువు అవసరం ఉన్నదా అని ప్రశ్నిస్తే, ఉన్నదనే చెప్పారు భగవాన్. నిజానికి కేవలము ఉపనిషత్తుల అధ్యయనం కంటే, ఒక జ్ఞాని సాన్నిధ్యం, వారి ఉపదేశాన్ని స్వానుభవంతో ఆకళింపు చేసుకోవడం - ఇవి శీఘ్రంగా మోక్షసాధనకు అవసరమైన అవగాహన కల్పిస్తాయన్నారు. భగవాన్ వంటి జ్ఞానులు మానవ రూపంలో, గురువు లేకుండానే, ఆత్మ సాక్షాత్కారం పొందారు. కాని, ఇటువంటి సందర్భాలు బహు అరుదు. పూర్వజన్మలలో చేసిన సాధనే, వారిని అంతవరకు తెచ్చింది. ఈ జన్మలో కేవలం స్వల్ప ప్రయత్నంతోనే ముక్తులైనారు.

భగవాన్ ఉపదేశాలను వివరించవలసిన పనిలేదు. అవన్నీ ఉపనిషత్తులు, గీత, భాగవతాదులు బోధించిన సనాతన అద్వైత

వేదాంతమే. శంకరులు, విద్యారణ్యులు, గౌడపాదులు, తదితరులు బోధించిన అద్వైత వేదాంత సారమే. ఈ బోధలలో, జాగ్రదవస్థను స్వప్నావస్థతో పోల్చడం కనిపిస్తుంది. రెండూ క్షణభంగురములే. ఒకటి ఉన్నప్పుడు రెండవది ఉండదు. కాని, కలలు కనేది, మేలుకొనేది - ఈ రెండు అవస్థలను అనుభవించేది ఒక్కరే. దీనికి ఉదాహరణగా ఒక కథ చెప్తారు.

ఒకానొక రాజు కలగన్నాడు. ఆ కలలో, అతడు చండు అనే కిరాణా వ్యాపారి. ఒకరోజు పంజి అనే అందమైన (నిమ్మ జాతి) యువతి మత్తెక్కిన స్థితిలో వక్క పలుకుల కోసం అతని దుకాణానికి వస్తుంది. తన ప్రవర్తన ద్వారా, అతడిని ఎంతగా ఉద్రేకపరుస్తుందంటే కులం కట్టుబాట్లను ధిక్కరించినా సరే, ఆమెను పెండ్లాడి తీరాలని నిర్ణయించుకుంటాడు. తీరా పెళ్లి అయ్యాక ఆమె దుష్ట స్వభావం, మరింతగా బయటపడుతుంది. ఆమెపట్ల వ్యామోహం కారణంగా, చండు ఆమె దుర్గుణాలన్నింటినీ సహిస్తాడు. ఆవిడ అలవిమాలిన కోరికలు తీర్చడం అతడి శక్యం కాదు. చివరికి అతడి వ్యాపారం దివాలా తీస్తుంది. విధి నిషేధమైన పనులు చేయడానికి కూడా వెనకాడడు. ఇలా ఇరవై ఏళ్లు గడిచాయి. వారికి ముగ్గురు సంతానం కలిగారు. వారిలో పెద్దకొడుకు పెద్దయ్యేకొద్దీ, తల్లికంటె దుష్టుడిగా తయారవుతాడు. ఈ సంసారాన్ని పోషించడానికి, అవసరమైన డబ్బు కోసం, చండు చేయకూడని తప్పులెన్నో చేయవలసి వస్తుంది. వాటి పర్యవసానాలు కూడా అనుభవిస్తాడు. ఒకనాడు, చండు కొడుకు ఉద్రేకంలో ఆత్మహత్య చేసుకుంటాడు. ఈ హత్య చండు చేశాడనే అనుమానంతో, రాజాధికారులు, అతడిని

చెరసాలలో వేసి దారుణంగా చావగొడతారు. ఆ బాధ తాళలేక, అతడు బిగ్గరగా రోదిస్తాడు. ఎంత బిగ్గరగా అంటే, (జాగ్రదవస్థలో అతడు రాజు అన్నది గుర్తుంచుకోవాలి) అతడి ఆక్రందనకు రాణి గారికి మెలకువ వస్తుంది. అతడిని నిద్ర నుండి లేపడంతో చండు స్వప్న వృత్తాంతం ముగుస్తుంది. ఆ స్వప్నం రాజుగారిని ఎంతగా భయాందోళనలకు గురిచేసిందంటే, చాలా రోజులపాటు, ఆయన తన అంతఃపురం నుండి బయటకి రాలేదు. రాచరికపు విధులు నిర్వర్తించలేదు. తన స్వప్న అనుభవాన్ని మొత్తం గ్రంథస్తం చేశాడు. “చండు ఆత్మ కథ” పేరిట, ఆయన మహామంత్రి దానిని ప్రచురించాడు.

ఈ ఆత్మకథకు, జాగ్రదవస్థలో అనుభవించి వ్రాసిన వాటికి ఏమన్నా భేదం ఉన్నదా? ఇరవై ఏళ్ళపాటు అనుభవించిన బాధామయ జీవితం, పంజి పట్ల అతడి వ్యాయామం, అతడి నేరపూరిత జీవితం, చెరసాలలో అతడు తిన్న దెబ్బలు - ఇవన్నీ చండుకు వాస్తవానుభవాలే.

ఇదంతా రాజుగారి మనస్సులో నుండి పుట్టిన కల్పిత కథ మాత్రమేనని మీరు వాదిస్తే, జాగ్రదవస్థలో ఆయనకు ఎదురైన అనుభవాలు కూడా అంతే కదా? ఆయనకే కాదు, మనకు ఎదురయ్యే అనుభవాలు కూడా అంతే.

జాగ్రదవస్థకు ఉన్నట్టే, కలలకు కూడా తమవైన సమయ సందర్భాలు, ప్రాకృతిక సూత్రాలు ఉంటాయి. చండు విషయానికి వస్తే, అతడు మూడు అవస్థలనూ అనుభవించినవాడు.

జాగ్రదవస్థలో అతడొక రాజు. స్వప్నావస్థలో అతడొక భ్రష్టుడైన వ్యాపారి. సుషుప్తిలో మరే ఇతర అధ్యాస లేదు. తాను తానుగానే ఉన్నాడు. ఈ అవస్థలు, ఒకదాని తరువాత ఒకటి వస్తున్నాయి గాని, వాటిని అనుభవిస్తున్నది మాత్రం ఒక్కడే.

మాండుక్యోపనిషత్తులోని పది శ్లోకాలను అర్థం చేసుకున్న వారు, మిగతా ఉపనిషత్తులను అధ్యయనం చేయాల్సిన అవసరం లేదంటారు. ఎందుచేతనంటే, బాహ్య జగత్తు కూడా, మిగతా రెండు అవస్థల్లో మాదిరి మనస్సు చేసే కల్పన మాత్రమేనని, ఈ శ్లోకాలు బోధిస్తాయి. జీవుడు, తన ప్రస్థానంలో ఈ మూడు అవస్థలను అనుభవించాల్సి ఉంటుందన్న ఉపనిషద్వాక్యం ద్వారా, సాధారణ మానవుడికి మరణం అనేది క్రొత్త అవస్థేమీ కాదని గ్రహించవచ్చు. అతడికి ఇప్పటికే అనుభవమైన స్వప్నం, సుషుప్తి అనే రెండు అవస్థలు మళ్ళీ క్రొత్త దేహంలో పునర్జన్మ ఎత్తేవరకు, ఒకదాని తరువాత మరొకటి కొనసాగుతూ, జాగ్రదవస్థను కూడా పునరుద్ధరిస్తాయి. మాదకద్రవ్యాలు సేవించడం వల్ల బాహ్యసృష్టి కోల్పోవడం, హఠయోగంలో సాధించే 'లయం' - వీటికి కూడా ఇదే వర్తిస్తుంది. అయితే, జ్ఞాని ఈ జీవితంలోను, మరణానంతరము కూడా మూడు అవస్థలకు అతీతుడు. శుద్ధ చైతన్య స్వరూపమైన నాలుగో అవస్థ - తురీయావస్థ - అందులో జ్ఞాని శాశ్వతంగా, స్థిరంగా నిలిచి ఉంటాడు. ఇక ఈ అవస్థ నుండి, తిరిగి శరీర ధారణ చేయడమనేది ఉండదు. జనన మరణ బాధల నుండి శాశ్వతంగా విముక్తుడవుతాడు. అటువంటి జీవన్ముక్తులే భగవాన్ శ్రీరమణులు.

1929వ సంవత్సరంలో ఒక రోజు

బి.వి. నరసింహస్వామి

శ్రీ రమణాశ్రమ ప్రచురణ Surpassing Love and Grace లోని వ్యాసానికి
స్వేచ్ఛానువాదం

అనువాదకులు: రవికృష్ణ శర్మ

శ్రీ ఎన్. నటేశయ్యరు మదురైలో పనిచేసే వకీలు. వారు ఈ ఉదయం 7.30 గంటలకు వారి కుటుంబ సభ్యులతో సహా వచ్చి భగవాన్‌కు గౌరవ వందనాలు అర్పించారు. వారు భగవద్గీతలోని ఒక శ్లోకాన్ని ఉదహరించి ఈ విధంగా అడిగారు.

నటేశయ్యరు : సందేహాలు ఎలా నిర్మూలించబడతాయి?

మహర్షి : గ్రంథిచ్ఛేదనం ద్వారా నిర్మూలించబడతాయి.

నటేశయ్యరు : గ్రంథిచ్ఛేదనం ద్వారా అన్ని కర్మలు నశించి పోతాయా? అది ఏ విధంగా అనుభవంలోకి వస్తుంది? ఈ మాయ ఎలా పైకి వస్తోంది? ఎవరికి ఈ మాయ? ఈ మాయను ఎలా నిర్మూలించవచ్చు?

మహర్షి: మాయ అనేది ఏ విధంగా పైకి వస్తోంది? దానిని నిర్మూలించటం ఎలా? అని విచారణ చేసేకంటే, “ఈ మాయ ఎవరికి?” అనే ప్రశ్న ఒక్కటి చాలు. దీనిని గనుక విచారణ చేస్తే మిగిలిన అన్ని ప్రశ్నలు పరిష్కరించబడతాయి.

నటేశయ్యరు: ఈ సందేహాలు నా మనస్సులో నాకే ఉదయిస్తున్నాయి. గ్రంథాలన్నీ నన్ను ‘నేను’ తెలుసుకోవాలని, ‘నేను’ స్వభావం ఏమిటో తెలుసుకోవాలని అంటున్నాయి. కాని నన్ను నేను ఎలా తెలుసుకోవటం?

మహర్షి: నేను యొక్క మూలాన్ని వెతకటం ద్వారా. ఈ నేను అనేది ఎక్కడ పుడుతోందో, దానిని వెతకటం ద్వారా నిన్ను నీవు తెలుసుకోగలవు.

నటేశయ్యరు: దానిని ఏ విధంగా తెలుసుకోవాలి? అది అంత తేలిక అని నేను అనుకోవటం లేదు.

మహర్షి: మనము మన చుట్టూ ఉన్న వాటిని చూస్తూ వాటిని గురించి స్పష్టంగా తెలుసుకోవటం లేదా? కాని, ఏ వస్తువు లేదా పదార్థము మనకంటే సత్యంగా లేదా నిత్యంగా ఉన్నదని మనము నిర్దుష్టంగా చెప్పగలము? నేనున్నాను అనేది ప్రత్యక్షానుభవము. దానిని ఇంతకంటే బాగుగా వివరించలేము.

నటేశయ్యరు: ఈ ప్రయత్నంలో ఒకవేళ నన్ను నేను చూసుకో లేకపోతే, అప్పుడేమి చేయాలి?

మహర్షి: నన్ను నేను తెలుసుకోవాలన్న తీవ్రమైన ఇచ్చ కలిగి ఉండాలి. ఆత్మ విచారణను లేదా అంతర్ముఖత్వాన్ని పెంపొందించు కోవాలి. నిరంతరాయంగా నీ మనస్సులో “ఏమిటి ఈ నేను?” అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తూ ఉండాలి. అలా చేస్తూ ఉంటే కొంతకాలానికి నిన్ను నీవు చూడవచ్చు. ఎలా నిన్ను నీవు చూడవచ్చు అంటే ఏదైతే ఇంతకు మునుపు నీవు చూడలేకపోయావో దానిని ఇప్పుడు చూస్తావు. కాని ఏదైతే నీవు ఎప్పుడూ అనుభవిస్తున్నావో, దానిని చూడటానికి ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే అక్కడ ఏ దృష్టి ఉండదు. నిన్ను నీవు చూడడం అంటే, నిన్ను నీవు చూడటానికి అడ్డు వస్తున్న వాటిని తొలగించటమే. అంటే నీవు ఆత్మను చూడటం కాదు, ఆత్మగా ఉండటమే.

నటేశయ్యరు: త్రిమూర్తులు ఉన్నారని అంటారు కదా! అందులో విష్ణుమూర్తి వైకుంఠంలో ఉంటారని అంటారు. ఆ లోకం ఈ లోకంలా, సత్యమా లేక అది ఒక మిథ్యా భావనా? లేక అది ఒక అభూత కల్పనా?

మహర్షి: ఒకవేళ నీవు, నీచుట్టూ ఉన్న ఇతరులు మరియు ఈ ప్రపంచము ఉన్నదన్నది సత్యమైతే వైకుంఠం, మహా విష్ణువు ఉండటం ఎందుకు అసత్యమౌతుంది? ఎప్పటివరకైతే నీవు ఇది సత్యమని అంటావో అప్పటివరకు అదికూడా సత్యమే.

నటేశయ్యరు: నేను అద్వైత స్థితిని గురించి కాని లేదా బ్రహ్మము ఒక్కటే సత్యము మిగిలినదంతా అసత్యము లేదా మిథ్య అనే దానిని గురించి ప్రస్తావించటం లేదు. కాని నేను ఏమి తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నానంటే వ్యవహారిక స్థితిలో, కొన్ని ప్రమాణాలను సత్యంగా భావించి, వైకుంఠం ఒకటున్నదని భావిద్దాం. త్రికాలాబ్ధి బాధితం సత్యం (మూడు కాలాల యందు ఉన్న సత్యం ఒక్కటే) అనే దానిని నేను ప్రమాణంగా తీసుకోను. ఎందుకంటే వ్యావహారికంగా చూస్తే, ఈ శరీరం అనేది మనకు ఇప్పుడు ఒకటి ఉన్నది, ఇంకొక సమయంలో అది ఉండవచ్చు లేక ఉండకపోవచ్చు. ఇది ఒక కోణంలో ఆలోచిస్తే సత్యమే కదా? అలాగే వైకుంఠం కూడా సత్యమేనా? అది నిజంగా ఉన్నదా?

మహర్షి: ఎందుకు సత్యం కాదు? సత్యమే.

నటేశయ్యరు: మహావిష్ణువు, శివుడు మొదలైనవారు కూడా జీవకోటిలో ఒకరా?

మహర్షి: జీవుడు, ఈశ్వరుడు ఇద్దరూ ఉన్నారు. జీవులు ఒక్కటే ఈ

విశ్వంలో ఉన్నాయని కాదు దాని అర్థం.

నటేశయ్యరు: అలా ఐతే మహావిష్ణువు, శివుడు మొదలగు వారికి కూడా ప్రళయ కాలం ఉంటుందా? ఈ త్రిమూర్తులు కూడా అంతమౌతారా? లేక వాళ్ళు ఎప్పటికీ నశించకుండా అలాగే ఉంటారా? వాళ్ళు కూడా మిగిలిన జీవకోటిలో పాంచభౌతిక శరీరాన్ని కలిగి ఉంటారా?

మహర్షి: ఆ విధంగా ఆ మార్గంలో అన్వేషణ చేసేకంటే, ఈ అన్వేషణను నీవైపునకు ఎందుకు త్రిప్పుకోవు? ఎవరికి ఈ విష్ణువు, వైకుంఠం అనే భావన కలుగుతోంది?

నటేశయ్యరు: మహావిష్ణువు లేదా వైకుంఠం అనేది భావన లేక ఆలోచన మాత్రమేనా?

మహర్షి: ప్రతీది కూడా నీలో కలిగే భావన మాత్రమే. నీవు, నీ మనస్సుతో చూస్తే తప్ప ఏదీ నీకు కనిపించదు. ప్రతీది కూడా నీ మనస్సులో కలిగే భావనలే.

నటేశయ్యరు: అలా అయితే విష్ణువు మరియు వైకుంఠం అనేవి నేను సృష్టించుకొన్న ఒక ఊహ లేక మిథ్యా భావన మాత్రమేనా? విష్ణువుకి, వైకుంఠానికి సత్యత్వం లేదా? అవి కూడా రజ్జువు యందు సర్పాన్ని ఆరోపించిన విధంగా లేదా కుందేటి కొమ్ము వంటివా?

మహర్షి: కానే కాదు. నువ్వు, నీ శరీరము, ప్రాణము మొదలైన వన్నీ నిజమనుకొన్నప్పుడు, మహావిష్ణువుని, ఈశ్వరుణ్ణి అసత్యం అని నీవు ఎలా భావిస్తావు? నువ్వు ఉన్నది నిజమైతే, విష్ణువు, శివుడు కూడా నిజమే.

నటేశయ్యరు: నేను అటువంటి సత్యమును గురించి కాదు నా

ప్రశ్నను అడుగుతున్నది. ఉదాహరణకు కుందేటి కొమ్ము అనేది లేనేలేదు. ఎవ్వరూ, ఎప్పుడూ చూడనేలేదు. ఇది ఒక ఆత్యంతిక అభావం (ఎప్పుడూ ఉనికి లేనిది). కాని ఈ శరీరం ఉన్నది అనేది, ఏదో ఒక స్పర్శ జ్ఞానం కలిగిన వస్తువుగానైనా తెలుస్తూనే ఉన్నది కదా! ఈ రెండింటిలోని అభావానికి తేడా ఉన్నది కదా! అదేవిధంగా వైకుంఠం కూడా కుందేటి కొమ్ములా అసత్యమా?

మహర్షి: కాదు. నీవు ఎలాగైతే, ఈ ప్రపంచాన్ని అలాగే ఈ శరీరాన్ని అనుభవపూర్వకంగా సత్యమని అంటున్నావో, ఇతరులు ఎవరైతే వైకుంఠాన్ని అనుభవపూర్వకంగా చూశారో వారు కూడా వైకుంఠాన్ని సత్యమని అంటున్నారు. నీవు స్పర్శ జ్ఞానం ద్వారా తెలుసుకున్నది సత్యమని, అదొక్కటే (వైకుంఠం అనేది) అసత్యమని ఎందు కంటున్నావు?

నటేశయ్యరు: అయితే వైకుంఠం ఎక్కడో ఉన్నదన్న మాట. అదెక్కడున్నది?

మహర్షి: ఆ వైకుంఠం నీలోనే ఉన్నది.

నటేశయ్యరు: అలా అయితే, అది నాలో కలిగే ఒకానొక ఆలోచన అన్నమాట. దానిని నేను సృష్టించి, నిరోధించగలనన్న మాట.

మహర్షి: అలాగే ప్రతిది కూడా నీ భావన మాత్రమే.

నటేశయ్యరు: అది మళ్ళీ వెుదటిదైన అద్వైత భావనకు దారితీస్తుంది. కాని, నేను ఏమి తెలుసుకోవాలని అనుకుంటున్నా నంటే, మనలాగే ఎవరైనా ఒక వ్యక్తి మనకంటే అన్యంగా ఉండి మన పాప పుణ్య కర్మలకు ఫలితాలను ఇస్తున్నాడా అని?

మహర్షి: అవును.

నటేశయ్యరు: అయితే ఆ ఫలదాతకు అంత్యకాలమున్నదా? ఆయన కూడా ప్రళయకాలమందు అంతరించి పోతాడా?

మహర్షి: ప్రళయం అనేది ఆత్మను ఆవరించి ఉన్న మాయకు. నీవు, నీలో ఉన్న లోపాలతోను మరియు పరిమిత జ్ఞానంతోను ఆత్మను సాక్షాత్కరింప జేసుకోగలిగినప్పుడు, అలాగే ఈ సంసారాన్ని, ప్రళయాన్ని దాటగలిగినప్పుడు, తర్కించటానికి వీలు లేనటువంటి, అపరిమితమైన జ్ఞానం కలిగిన ఈశ్వరుడు, ఈ ప్రళయాన్ని దాటి, దానికి ఆవల ఉండగలడని ఆశించటం సమంజసం కాదా?

నటేశయ్యరు: అయినా కాని నాకింకా సందేహాలు ఉన్నాయి.

మహర్షి: ఎవరికైతే సందేహాలు ఉన్నాయో, ఆ వ్యక్తి ఈ ప్రపంచం అంతం అయ్యేవరకు సందేహిస్తూనే ఉంటాడు.

నటేశయ్యరు: లేదు, ఆ సందేహాల నుండి బయటపడాలని ఎంతో ఆత్రుతతో మిమ్మల్ని వేడుకుంటున్నాను. నాలో ఉన్న అజ్ఞానానికి కారణమైన సందేహాలను తొలగించి నాకు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించమని మిమ్మల్ని ప్రార్థిస్తున్నాను.

మహర్షి: నిన్ను నీవు తెలుసుకోవటం ద్వారా జ్ఞానాన్ని పొందవచ్చు.

నటేశయ్యరు: అది నేను చేయలేకపోతున్నాను. నేను అన్ని సందేహాల నుండి విడివడాలని ఎంత ప్రయత్నించినా, ఆ సందేహాలు నన్ను అంటిపెట్టుకొని ఉంటున్నాయి. అందువల్ల మీ సహాయాన్ని అర్థిస్తున్నాను. ఇతర లోకాలు నిజంగా ఉన్నాయా అన్న నా ప్రస్తుత సందేహం నాలో ఎప్పటినుంచో ఉన్నది. దేవతలు, పిశాచాలు ఉన్నాయని అన్నది నిజమేనా?

మహర్షి: నిజమే.

శ్రీ భగవాన్ నా జీవితంలోకి ఎలా ప్రవేశించారు ?

(గత సంచిక తరువాయి)

తాడిమేటి సత్యనారాయణ

నేను ఉద్యోగం చేస్తూ ఉన్నప్పుడు ఉద్యోగరీత్యా నా కంపనీ వారు నన్ను బహరైన్ పంపించారు. ఒక సంవత్సరం ఉన్నాను. మళ్ళీ రెండవసారి కొంత ఎక్కువ కాలమే అక్కడ ఉన్నాను. నాకు అప్పటికి 42 సంవత్సరాలు వచ్చాయి. రెండవసారి అక్కడకు వెళ్ళినప్పుడు వేరొకచోట పనిచేస్తున్న రంగనాథన్ అనే భారతీయుడు పరిచయమయ్యారు. అతను పరమహంస యోగానంద భక్తుడు. క్రియా యోగలో దీక్షను తీసుకొని సాధన చేస్తున్నాడు. అతను నాకు వేదాంతం 4 సంవత్సరాలు నేర్పించాడు. జగత్తు అంటే ఏమిటి? ఆత్మ అంటే ఏమిటి? ఈశ్వరుడు ఎవరు? అనే వాటిమీద ప్రాథమిక మైన అవగాహనను కల్పించాడు. అతను నాకు స్నేహితుడేకాక నా మొదటి గురువు అని చెప్పవచ్చు. నాతో పాటే హైదరాబాద్ కు చెందిన జగదీశ్ అనే వ్యక్తి కూడా నాకు అక్కడ పరిచయమయ్యాడు. ఆ దేశం అరబ్బు దేశం కావటంతో గురు, శుక్రవారాలు సెలవులు ఉండేవి. అప్పుడు మా ఇంట్లోనో, రంగనాథన్ గారింట్లోనో, మా ఇంకొక స్నేహితుడైన జగదీశ్ గారింట్లోనో మేము కలుసుకొని ఆధ్యాత్మిక చర్చలు చేసేవాళ్ళము. మేము జిడ్డు కృష్ణమూర్తి గారి గురించి, పరమహంస యోగానంద గారి గురించి, నినర్గదత్త మహారాజ్ గురించి రమణ మహర్షి గురించి మాట్లాడుకునే వాళ్ళము. నేను 1983లో మొట్టమొదటిసారిగా నా కుటుంబంతో కలిసి శ్రీ రమణాశ్రమానికి వెళ్ళాను. గిరి ప్రదక్షిణ చేశాము. ఆశ్రమంలో 3

రోజులు ఉన్న తరువాత తిరిగి బహ్రాయిన్ వెళ్ళిపోయాము. నేను పరమహంస యోగానంద గారు చెప్పిన యోగసనాలను ప్రాక్టిసు చేసి, వాళ్ళ మెంబర్షిప్ తీసుకొన్నాను. అందులో భాగంగా వాళ్ళు కొన్ని పుస్తకాలను ఇచ్చారు. వాటిలో ధ్యానం ఎలా చేయాలో తెలియచేశారు. ఇక బహ్రాయిన్ లో పని చేస్తున్న కంపనీలో నేను చేయవలసిన పని అయిపోవటంతో పాటు సత్సంగాలు కూడా ముగింపు దశకు చేరుకున్నాయి. ఒకరోజున బహ్రాయిన్ లో రంగనాథన్ ఇంట్లో సత్సంగం అయిన తరువాత భోజనం చేసి బయలుదేరే ముందు వాళ్ళ ఇంట్లో ఉన్న పూజామందిరంలోకి వెళ్లి అక్కడ ఉన్న కృష్ణునికి, పరమహంస యోగానందకు, నిసర్గదత్ మహారాజ్ కు, భగవాన్ రమణ మహర్షికి నమస్కరించి వస్తూ ఉంటే నాలోనుండి ఒక మాట వినిపించింది. 'నన్ను విడిచి వెళ్తున్నావా?' అని భగవాన్ నన్ను అడిగినట్లు అనిపించింది. ఎప్పుడైతే ఆ మాట వినిపించిందో నా కళ్లలో నుండి కన్నీరు బొట, బొటా కారింది. కొంతకాలం తరువాత నేను రంగనాథన్ ను కలిసినప్పుడు, ఇప్పుడు నేను ఏమి చేయాలి? అని అడిగితే క్రియా యోగ దీక్షను తీసుకోమని సలహా ఇచ్చాడు. దాంతో నేను 1988లో భారతదేశం తిరిగి వచ్చినప్పుడు రాంచీలో ఉన్న వాళ్ళ ప్రధాన కేంద్రానికి వెళ్లి దీక్షను తీసుకొన్నాను. కానీ మనస్సులో భగవాన్ నన్ను లాగుతూ ఉన్నట్లు అనిపించింది. ఆ తరువాత నెమ్మదిగా నాకు భగవాన్ చెప్పిన ఆత్మ విచారణ నాకు బాగా నచ్చింది. నేను క్రియా యోగాలో చెప్పిన విధంగా ప్రాక్టిసు చేస్తున్నప్పటికీ, అదే సమయంలో నా స్వభావానికి

జ్ఞానయోగమే సరైనది అనే దృఢమైన నమ్మకం నాలో కలిగింది. అలాగని నేను ఒక గురువును వదిలి పెట్టి ఇంకొక గురువు దగ్గరకు వెళ్తున్నట్టు కాదు. ఈ రోజుకి కూడా నా పూజా మందిరంలో భగవాన్ ఉంటారు, పరమహంస యోగానంద గారు ఉంటారు, కంచి పరమాచార్య ఉంటారు.

కొంతమంది నన్ను ఇలా అడుగుతూ ఉంటారు. మీరు మీ గురువైన పరమహంస యోగానందను విడిచి భగవాన్ దగ్గరకు ఎలా వెళతారు? అని. కానీ నేను పరమహంస యోగానందను ఏమీ విడువలేదు. ఆయనే కొంతకాలం క్రియా యోగం ద్వారా, ధ్యానం ద్వారా నన్ను శుద్ధి చేసి భగవాన్ దగ్గరకు పంపించారు. శరీరాలు భిన్నమైనప్పటికీ గురువు ఒక్కడే.

అలా 1988లో హైదరాబాద్ కు వచ్చిన తరువాత ఉద్యోగానికి పదవీ విరమణ చేసి లక్ష్మీకాపూల్ లో ఉంటున్న రోజులలో పాత పేపర్లను తీసివేస్తూ ఉంటే అందులో ఒక పేపరులో ఉపదేశసారం ఆంగ్లంలో అచ్చు అయి ఉన్నది. దాన్ని అప్పుడే మొదటిసారి నేను చూడటం. అది చదువుతున్నప్పుడు చాలా బాగున్నదే అని అనిపించి చదవటం మొదలుపెట్టి 18వ శ్లోకానికి వచ్చినప్పుడు 'మనస్సు అంటే ఏమిటి?' అది తలపుల సమాహారం అని చదివినప్పుడు ఒక్కసారిగా మనస్సు ఆగిపోయింది. అది భౌతికంగా చూస్తే 3 నుండి 4 సెకండ్లు అయి ఉండవచ్చు కానీ దాని ప్రభావం నా మీద చాలా చూపించింది. ఏ క్షణంలో అయితే ఆలోచనలు ఆగిపోయాయో అప్పుడు అనంతమైన ఆనందాన్ని చవిచూశాను.

దాని జ్ఞాపకాలు చాలా కాలం నాలో ఉండిపోయాయి. మళ్ళీ ఆ అనుభూతిని నేను పొందాలి అనుకొన్నా అది జరిగేది కాదు.

ఆ తరువాత కాలంలో నేను తిరువణ్ణామలైకు ప్రతి సంవత్సరం వెళ్ళి రావటం జరుగుతూ ఉండేది. ఆ సమయంలోనే నేను, రంగనాథన్ మరియు జగదీశ్ తిరువణ్ణామలైలో స్థిరపడి పోదామనుకొని అక్కడ ఒక స్థలాన్ని కొన్నాము.

మా ముగ్గురిలో రంగనాథన్ ఒక్కరే ఇప్పుడు తిరువణ్ణామలైలో స్థిరపడ్డారు. ఇది కూడా భగవాన్ నిర్ణయం. అందరూ తిరువణ్ణామలైలో ఉండటానికి భగవాన్ అనుమతి లేదని భావించాము. నేను హైదరాబాద్ లో, జగదీశ్ కెనడాలో స్థిరపడ్డాము. మేము ఇప్పటికీ ఫోన్లో మాట్లాడుకుంటూనే ఉంటాము.

రమణ కేంద్రంతో అనుబంధం:

1991లో ఒకసారి ది హిందూ న్యూస్ పేపర్ ను తిరగవేస్తూ ఉంటే అందులో శ్రీరమణకేంద్రంలో జరిగే సత్సంగం గురించి ప్రకటనను చూసి మరుసటి ఆదివారం గాంధీ శతాబ్ది హాలులో జరుగుతున్న సత్సంగానికి హాజరయ్యాను. అప్పుడు డా.కే.యస్. గారిని మొదటిసారి దర్శించాను. ఆ సత్సంగంలో శ్రీ రమణయ్య గారు ఒక ప్రకటన చేశారు. “ఈవేళ మన మధ్యలో ఒక నూతన భక్తులు ఉన్నారు. వారిని రెండు నిమిషములు మాట్లాడవలసినది” అని నన్ను పిలిచారు. నాకు ఆశ్చర్యమేసి నేనేమి మాట్లాడగలను? అని అంటే భగవాన్ గురించి మాట్లాడమన్నారు. అప్పుడు మొదటి సారి నేను 35 నిమిషాలు మాట్లాడాను. నా జీవితం ఎలా

కొనసాగింది? భగవాన్ నా జీవితంలోకి ఎలా ప్రవేశించారో అనే విషయాన్ని చెప్పాను. నేను మాట్లాడిన తరువాత కే.యస్. గారు నన్ను ఎంతో ఆప్యాయంగా పలకరించారు. నన్నప్పుడు మీరెక్కడ ఉంటారు అని డా. కే.యస్. గారు అడిగితే వివరాలు చెప్పగానే కృత్తివాసన్ గారి అడ్రస్ ఇచ్చారు. అలా కృత్తివాసన్ గారు పరిచయ మయ్యారు. ఆ తరువాత కాలంలో నేను రమణకేంద్రంలో తరచూ మాట్లాడుతూండేవాణ్ణి.

పూర్వము ప్రతి సంవత్సరము శ్రీ రమణాశ్రమం వెళ్ళడా ఉండేవాడిని. కానీ ఈ మధ్య కాలంలో వయోభారం వల్ల ఆశ్రమానికి వెళ్ళటం తగ్గింది. క్రితంలో భగవాన్ డైరెక్ట్ భక్తులైన శ్రీ అన్నామలై స్వామిని, శ్రీ బలరామ రెడ్డి గారిని, శ్రీ కుంజు స్వామిని, శ్రీ తిన్నై స్వామిని, శ్రీ కనకమ్మ గారిని కలుసు కోవటం జరిగింది. అన్నామలై స్వామిని ఒకసారి కలిసినప్పుడు నేను ఏమి చేయాలి? అని వారిని అడిగితే నా తలమీద చిన్న మొట్టికాయ వేసి 'నేను ఎవరు?' అనే పుస్తకాన్ని రెగ్యులర్ గా చదవమని చెప్పి, అది సరిపోతుంది అని అన్నారు.

శ్రీ రమణాశ్రమంలో ఉన్నప్పుడు భగవాన్ నాకు రెండుసార్లు ఆత్మనిష్ఠలో ఉండటం అంటే ఏమిటో రుచి చూపించారు. మొదటిది, ఆశ్రమంలో నేను ఉండటానికి ఒకసారి నాకిచ్చిన గడువు అయిపోయిన తరువాత, హైదరాబాద్ కు బయలుదేరేముందు ఓల్డ్ మెడిటేషన్ హాలులో భగవాన్ సోఫాలో కూర్చున్న ఫోటో ముందు కళ్ళు మూసుకొని నమస్కరిస్తున్నప్పుడు ఒక్కసారిగా మనస్సు ఆగి పోయింది. భౌతిక లోకం దృష్టితో చూస్తే అది ఒక 5 సెకెండ్లు

అయి ఉండవచ్చు. కానీ ఆ క్షణంలో సచ్చిదానందాన్ని అనుభూతి చెందాను.

ఇక రెండవది, ఈ మధ్య కాలంలో 2018లో నేను ఆశ్రమం వెళ్ళినప్పుడు ఆశ్రమంలో ఒక్క నిమిషం కూడా కూర్చోలేకపోయాను. ఏదో తెలియని అలజడి. సమాధి హాలుకు వెళ్లి అక్కడ కూర్చుందా మనుకుంటే అక్కడా కూర్చోలేకపోయాను. నిలుచుందాం అనుకొంటే నిలుచోలేక పోయాను. అదే సమయంలో గణేశన్ గారి ప్రవచనం ఆర్కైవ్స్ హాలులో ఉన్నది అని తెలిసి అక్కడకు వెళ్లాను. అక్కడ నొచ్చర్ వెంకట్రామన్ గారు కూడా ఉన్నారు. కాసేపు అక్కడ కూర్చున్న తరువాత ఒక్కసారిగా నాలో ఏదో తెలియని ప్రశాంతత ఆవరించింది. బయటకు వచ్చినా అదే ప్రశాంతతను అనుభూతి చెందాను. నా చుట్టూ ఉన్న వాతావరణం అంతా కూడా ఎంతో ప్రశాంతంగా ఉన్నట్లు అనిపించింది. అప్పుడు నేనొక ఆనందమయ స్థితిలోకి వెళ్ళినట్లు అనిపించింది.

రచనలు:

2011 నవంబర్లో ఒకసారి నేను ఆశ్రమానికి రాత్రి 7 గంటల సమయంలో చేరాను. వెళ్ళినప్పుడు ప్రసాదం తీసుకొని ఓల్డ్ మెడిటేషన్ హాల్ కు వెళ్లి భగవాన్ కు నమస్కరించి వస్తూ ఉంటే నాకు తెలిసిన ఒక 20 మంది భక్తులు నన్ను కలసి మురుగనార్ గారు రచించిన “రమణ సన్నిధి మురై”ను తెలుగులోకి అనువదించమని చాలా బలవంతం చేశారు. దానికి నేను ‘అది చాలా పెద్ద గ్రంథం, కుదరదు’ అని అంటే వాళ్ళు అదంతా మాకు తెలియదు. మీరే అనువాదం చేయాలి అని పట్టుబట్టారు. దాంతో

నేను భగవాన్ తో ‘ఏంటి భగవాన్, నేను నిన్ను చూద్దామని వస్తే నా నెత్తిన ఈ భారం పెట్టావు?’ అని అన్నాను. ఆశ్రమంలో పనిచేసే చంద్రమౌళి గారు నాకు మంచి స్నేహితుడు కావటంతో అతనితో ఈ విషయం చెప్పాను. అప్పుడతను పెద్ద పనే ఇది. ఆలోచిద్దాము అని అన్నాడు. మరుసటి రోజు ఉదయం నేను నా స్నేహితుడైన రంగనాథన్ ఇంటికి వెళ్లాను. అక్కడ రంగనాథన్ శ్రీమతితో ఏంటమ్మా వీళ్ళందరూ “రమణ సన్నిధి మురై”ను తెలుగులోకి అనువదించమని అడుగుతున్నారు అని చెపితే తను ఏమీ లేదన్నయ్యా నేను క్రీష్ణమూర్తి శ్రీరాం గారు వివరాలతో 10 వోల్యూమ్స్ లో రచించిన “రమణ సన్నిధి మురై” భాష్యాన్ని మీకిస్తాను అని చెప్పి ఆ పుస్తకాలను నా చేతిలో పెట్టింది. అప్పుడు నాకు ‘ఇది కూడా భగవాన్ అనుగ్రహమే’ అనిపించింది. అప్పుడు రమణాశ్రమంలోనే ఆ గ్రంథాన్ని అనువదించటానికి శ్రీకారం చుట్టాను. ఆ తరువాత కాలంలో తిరువాచకం కూడా అనువాదం చేశాను. కనకమ్మ గారితో మంచి పరిచయం ఉండటంతో వారు తమిళంలో అక్షరమణమాలకు వ్రాసిన దానిని కూడా అనువదించాను. దేవీ కాలోత్తరానికి కనకమ్మ గారు తమిళంలో వ్యాఖ్యానం వ్రాస్తే దానిని తెలుగులో నేను చాలా కాలం క్రితమే అనువదించాను. దానిని ఈ మధ్యనే శ్రీరమణ జ్యోతిలో ధారావాహికంగా ప్రచురించారు. ఇది నాకు భగవాన్ తో ఉన్న చిన్నపాటి అనుబంధం. భగవాన్ అనుగ్రహం ఎల్లవేళలా మనందరి యందు ఉండాలని ఆశిస్తూ

ఓం నమో భగవతే శ్రీ రమణాయ.

అధ్యాయము - 4

భగవాన్ భక్తులు - గోవులు

శ్రీ రమణాశ్రమ ప్రచురణ Bhagavan Ramana The Friend of all లోని 4వ

అధ్యాయానికి స్వేచ్ఛానువాదం

వి. రమేష్ బాబు

భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షికి అత్యంత ప్రీతిపాత్రమయిన జంతు భక్తురాలు గోలక్ష్మి స్వభావంలోనూ ప్రవర్తనలోనూ మనిషి లాగానే ప్రవర్తించేది. భగవాన్ కు సంపూర్ణ శరణాగతి చెందిన ఒక విశేష భక్తురాలు. భగవాన్ ఆమెపట్ల చూపిన దయ, కరుణ అపూర్వం. మానవులు మాత్రమే మోక్షాన్ని పొందుతారని ఒక సాధారణ నమ్మకం. కానీ జూన్ 18, 1948న ఆమె తన గురువు, దైవము అయిన భగవాన్ (శ్రీరమణుల) చేతుల మీదుగా మోక్షాన్ని పొందింది.

ఆమె అందరి చేత ప్రేమింపబడింది. ఆమె జీవితకాలమంతా భగవాన్ పట్ల దృఢభక్తితో వ్యవహరించింది. భగవాన్ కరుణ వలననే గోలక్ష్మి ఆశ్రమానికి వచ్చి వారి పాదాలను సేవించి మోక్షాన్ని పొందింది. సౌందర్యంతో అలరారుతూ హుందాగా, సాధువుగా, ప్రేమ పూర్వకంగా ప్రవర్తించేది లక్ష్మి. ఇతరుల సహాయం అవసరం లేని శరీర దారుఢ్యం ఆమెది. ఆమె అందరి పూజలందుకున్నది. ఆమె జీవిత చరిత్ర ఆనందదాయకమే కాక, స్ఫూర్తిదాయకం కూడా. ఆశ్రమంలో ఈ రోజున గోసంపద 300 వరకు ఉన్నది. వందల మంది ఆశ్రమ భక్తులకు, సందర్శకులకు ఆవు పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, భోజనశాలలో వడ్డింపబడుతున్నది. (సశేషం)

Why Gandhiji and Bhagavan Never Met

Dr K Subrahmanian

Our faith gets strengthened whenever we listen to someone talking about the numerous miracles that happened to him or to the members of his family. We are all human; so, whenever we are in deep trouble, we become desperate, and pray to God for a miracle. When it happens, sometimes totally and unexpectedly, we say it happened because of the grace of God. We must remember that the very fact we are alive is a miracle, and it is also because of the grace of God. Bhagavan says that nothing happens in this world without his grace. The moment we are convinced about this, not only intellectually, but also emotionally, then, we will accept everything that happens as a result of his grace. Usually, however, it is only when something good happens that we attribute it to the grace of the Lord. When something bad happens, we believe, quite wrongly, that God didn't shower his grace on us.

If grace is associated with only something good, and I believe that God is grace, then one day or the other, God is not going to be gracious. If I fall ill, and everyone prays, and I become all right, then everyone would say that it was because of the grace of God. But one day, I will not become all right, and I will leave the world. I will no longer be available to talk of the grace of God. People, especially those who were close to me, might say that God was unkind for not taking care of me during my hour of need. In other words, we associate the lack of grace with things

we don't like. On such occasions, we must remember what Bhagavan and others have said about grace – everything that happens is because of grace; it is something that is always flowing. It is because of our limited mind we consider certain things as good and certain things as bad. However, the moment his grace is fully upon us, we will accept everything that happens. The moment we do this, again through his grace, then, there is no sorrow of any kind, whatsoever; and there is also not the kind of happiness that we have at the moment when something good happens to us. We go beyond all this, and then, there is only peace.

Sometimes, all of us would like to have *shanti* and not do some of the things we are doing. We may say that we want to be like the Maharshi – live in a place and not be bothered by anything else. Some of us wonder why it is that we are not able to retire completely. Now that is not in our hands. We should realise that there is no way of understanding how the divine power works. Bhagavan says if we have to work, we will work; if we are destined not to work, however hard we may try, we will not get any work. It is not the question of doing something or not doing something – the attitude is work or the absence of work. Bhagavan says that if we put all our burdens on him, he will get us to be involved in the work, and yet not be involved. We will be used as an instrument by him.

There was a person in our midst, who worked from three o'clock in the morning till nine o'clock in the night, day after day, for years and years. He never had a weekend

off or a holiday. He was perhaps the busiest man of the century, and worked for the freedom of our country. He was not an ordinary man; he was extraordinary in every way; he was extraordinary in that, he admitted that he was very ordinary. We are going to be celebrating his birthday on 2 October. On the day when the entire country celebrated the dawn of independence, Gandhiji was in West Bengal, wiping the tears of the people who had been affected by the partition. Bhagavan had realised himself at a very young age; Gandhiji, on the other hand, struggled with himself till the very end of his life. That is, his was a ceaseless struggle with the British, and with some of his own tendencies. He had no private life of his own; not only that, he admitted his mistakes, calling some of them 'Himalayan blunders'. Only an extraordinary person would do this. We, on the other hand, would like to give the impression that we are better than we actually are. Even though we got our freedom in 1947 because of Gandhiji, in the very same year, in the months of October or November, he was humiliated by the very people who drew inspiration from him. Some of you may have read the letters exchanged between Gandhiji and Nehru, and Gandhiji and Patel. When Gandhiji made certain suggestions, Patel and Nehru told him that as he did not have any administrative experience, he should not interfere. In one of the interviews he gave that year, Gandhiji said that this was not the kind of freedom or the kind of India he expected. The greatest man of the century, the man who had absolute faith in God, said that he did not want to live

any longer. He felt that if he lived any longer, he would be a witness to even worse things, and he hoped that God would be gracious, and remove him from the scene. His prayer was granted.

Why do I say this? We all have such feelings from time to time, and on those occasions, we must remember people like Gandhiji who did so much for our country. If he had wanted, he could have become the Emperor of India; all the people in our country would have accepted him. He could have been the Prime Minister or the President of the country, but he did not want any one of these things. Gandhiji was extraordinarily active all his life, and was involved in a variety of things. What is it that he was not involved in? Politics, economics, education, social service, religion – there is hardly anything he did not talk or write about. Lord Ram was always in his heart. Bhagavan used to talk about Gandhiji reciting Ram *naam* in his heart. In other words, the *spurana* of Ram *naam* was there all the time. It is because the *spurana* was in his heart all the time, that when he was shot, he said, “Hey Ram!” You and I would have screamed and shouted!

Sage Vashishta tells Rama, *loke vihara Raghava*. “O Rama! Do not give the impression to other people that you are different from them; behave like other people. Do not give the impression that you are superior to others. Play the role that you have to play in this world, but be detached internally. Externally, you must appear to be enthusiastic.” This is what Gandhiji did. Externally, he was very active; but internally, he knew that he was not. In spite of all the

experiments that he conducted, he knew in the core of his heart that God was closer to him than he was to himself. This was both an intellectual and emotional experience. He always maintained that everything happened according to the will of God. Why is it that Gandhiji had to work so hard and still not realise his dream? There is no answer to this question. As far as Gandhiji was concerned, he did his duty, and when the time came, he was removed from the scene.

Gandhiji used to ask anyone who was dejected or depressed to go to Ramanasramam and get their battery charged. Sarojini Naidu, Rajendra Prasad and Jamnalal Bajaj were some of the people who went there. Rajendra Prasad was there for three days; he sat silently in the presence of Bhagavan. One of the newspapers of the time said that the interview between Bhagavan and Prasad began in silence, continued in silence and ended in silence. When Rajendra Prasad was about to leave, he asked Bhagavan if he had a message for Gandhiji. Bhagavan asked what was the need for a message when the heart speaks to the heart.

A devotee once asked me whether Gandhiji ever met the Maharshi – he did not. Why? We do not know; there are certain things which are difficult to explain. Gandhiji actually went to Tiruvannamalai and addressed a meeting at a place close to Ramanasram. It is true that Gandhiji went past Ramanasram to address the meeting, but he did not go into the *ashram* even though he had the highest regard for Bhagavan. Rajaji is said to have been in charge

of this programme, and according to some people, he wanted to ensure that Gandhiji and the Maharshi did not meet. Rajaji felt that if Gandhiji saw the Maharshi, he would surrender to him completely, and in the process, lose all interest in the freedom movement. All this is of course based on hearsay; we don't know what exactly happened. We don't know if Rajaji deliberately prevented Gandhiji from meeting someone he truly admired. Sri Aurobindo was a revolutionary, but he was transformed completely when he had the *darshan* of Lord Krishna in Alipore jail. He then decided to give up everything, and subsequently, was taken away secretly to Pondicherry, where he lived till the end. Whether Rajaji felt this would happen to Gandhiji too if he saw Bhagavan, it is difficult to say, but the Father of the Nation never met the Maharshi.

The *Paramacharya* of Kanchipuram who asked Paul Brunton to meet the Maharshi did not himself see the Maharshi when he was in Tiruvannamalai. Although he camped in the town for two months, the two great souls never met. We don't know exactly what happened; people give so many explanations. *Pundits* who visited Tiruvannamalai used to go early in the morning to Ramanasram, and recite the *Taittiriya Upanishads*. Then afterwards, they would go and visit the *Paramacharya*. The *acharya* used to insist that if they were coming from Ramanasram, they should have a bath before seeing him. He maintained that this had to be done because Ramanasram was in the middle of the crematorium. When the *pundits* informed the Maharshi what the *acharya* said,

he said that when they went to see the *acharya*, they need to meticulously observe the *niyama* observed by the Kanchi *peetam*. If the *acharya* thinks that they are coming from a crematorium, then they do need to bathe before meeting him. This is something they have to obey, if they want to meet him; if they don't want to meet him, then it is a different story. Why the *acharya* said what he did, we don't know. There is no way we can understand the workings of saints and sages.

When Kunjuswami went to see a *swamiji*, he found a number of people falling at the feet of the individual. When Kunjuswami mentioned this in the *ashram*, Bhagavan asked, "They all did these things. What did you do? Did you prostrate?" Kunjuswami replied, "No, I didn't." When Bhagavan asked him why he hadn't prostrated, Kunjuswami replied, "I will not prostrate to anyone except Bhagavan." Bhagavan asked him when he found so many people prostrating, was it right on his part to not prostrate. He asked Kunjuswami what was it that was so different about the *swamiji* which prevented him from prostrating. Bhagavan told him never to be disrespectful of anyone. Secondly, even if he did have any qualms, he should have thought of his own *guru* when prostrating. This is the problem we all have; for some reason, we believe that we have a certain *guru*, and we should prostrate only to him. When we realise that everyone is *brahman*, then we won't be overcome by such doubts. These doubts and problems, however, can be resolved only through his grace.

(Talk 93)

Ashtavakra Gita 33
Transient Nature of the World
V Krithivasan

Ashtavakra says:

कृताकृते च द्वन्द्वानि कदा शान्तानि कस्य वा ।

एवं ज्ञात्वेव निर्वेदाद्भव त्यागपरोऽव्रती ॥

Ch 9-1

*kritaakrite cha dvandvaani kadaa shantaani kasya vaa
evam jnaatveva nirvedaadbhava tyaagaparoavrati*

Word Meaning

kritaakrite: duties done or not done; *cha*: and; *dvandvaani*: pairs of opposites; *kadaa*: when; *shantaani*: ceased to be; *kasyavaa*: for whom indeed; *evam*: in this manner; *jnaatveva*: knowing; *nirvedaadbhava*: become indifferent; *tyaagaparo*: intent on renunciation; *avrati*: free from obligations.

Verse Meaning

Duties done and not done, as well as the pairs of opposites – when and for whom do they cease? Knowing the answer to this, be free from obligations, and be intent on renunciation through indifference to the world.

We cannot avoid being ruled by the pairs of opposites (*dvandva*) like pain and pleasure, good and evil, success and failure, etc. while living in this world as a limited individual. We always have preferences which make us choose certain actions to be done, and certain actions to be avoided. In other words, we impose on ourselves certain

‘duties’. As long as we consider this world to be real, we cannot escape from *dvandvas*, nor get rid of our sense of duty. The only way out of this bondage is to realise that the world is unreal and cease our identification with it.

Bhagavan touches upon this topic in *Ulladu Narpadu*, where he says, “*Dvandvas* or dyads (like birth and death, pain and pleasure, good and evil, etc) and *triputis* or triads (like seer, seen and act of seeing, etc.) always exist by holding on to the *ahamkar* or ego-sense. If one investigates the nature of this ego by turning one’s attention inwards and realizes what it is, the dyads and triads will vanish. One who sees thus the destruction of the ego realizes the Self; dyads and triads will have no effect on him.” (Verse 9).

One who has realized that the world, body, mind and the experiencing ego are all false, he has nothing to do, and nothing to experience. He has reached the Supreme state of Bliss.

Ashtavakra makes use of a word *avrati*, which means one who is free from obligations. Literally, it means a person who is not performing a religious rite or a vow. These religious rites or vows presuppose a desire for gaining something in this life (or for a future life in heaven). Giving up all such desires, and by eradicating one’s ego, the supreme goal of Self-realization is won. Janaka is advised by Ashtavakra to work towards this end, and be indifferent to everything other than the goal of Self-realisation.

अनित्यं सर्वमेवेदं तापत्रितयदूषितम् ।

असारं निन्दितं हेयमिति निश्चित्व शाम्यति ॥

Ch 9-2

anityam sarvamevedam taapatritayadooshitam

asaaram ninditam heyamiti nischitya shamyati

Word Meaning

anityam: impermanent; *sarvamevoidam*: all this indeed; *taapatritayadooshitam*: spoilt by the three fold misery; *asaaram*: unsubstantial; *ninditam*: condemnable; *heyam*: to be rejected; *itinishitya*: determining thus; *shamyati*: (the wise man) becomes peaceful.

Verse Meaning:

The wise man becomes calm by realising that all the objects of the world are verily transient, unsubstantial, vitiated by the threefold misery, and therefore, rejectable.

The threefold miseries (*Taapatritaya* or *Tapatraya*) refer to the three types of afflictions or sufferings that an individual may experience in life:

1. *Adhyatmika* (आध्यात्मिक) : Inner or spiritual suffering, such as emotional pain, mental anguish, or spiritual distress.

2. *Adhibhautika* (आधिभौतिक): External or physical suffering, such as illness, injury, or physical harm caused by external factors.

3. *Adhidaivika* (आधिदैविक): Suffering caused by divine or supernatural forces, such as natural disasters like floods, earthquakes, etc.

The very nature of the world is to be constantly changing all the time. Nothing in this life is permanent. Only one in a million has the awareness that everything except the Self is impermanent by nature. All that we consider as desirable or as sources of happiness, eventually disappoint us, either by going out of existence or by their inability to give the same level of happiness always. We find out that they are essentially devoid of any substance. Further, we are unable to escape from the threefold miseries caused by our past *karmas*. A wise man would, says Ashtavakra, reject the world as a source of happiness, look within, and realise that one's own nature is full of bliss, that it is *sachidananda*.

Suddhananda Bharati was a Sanskrit scholar, outstanding Tamil poet, song writer, linguist and hatha yogi.

This is how Suddhananda Bharati describes his first glimpse of Bhagavan: "I saw no human form. I felt dazed, effulgence enveloped me, and Bhagavan dissolved me into silence. Bhagavan implanted grace in me and my eyes involuntarily closed themselves. I felt I was entering into the inner cave of my Heart. An hour passed like a moment, and when I opened my eyes, I noticed that Bhagavan Ramana's lotus eyes were riveted on me. A voice from within said, 'Now, you have felt it. The cave is open. The 'I AM' is the truth.' After many years of intense *sadhana*, now, here at the holy feet of Ramana Maharshi, I experienced for the first time, the truth as my own inner reality, and caught hold of his holy feet and shed tears of joy remembering the sacred words of the saint Manickavachagar: 'Today, you have risen in my Heart as a sun destroying all forms of darkness. I am swimming in ecstasy.'"

(Ramana Periya Puranam, VGanesan)

When the Final Question becomes the First Question!

V Siva Kumar

Bhagavan Ramana Maharishi's method of spiritual instruction is widely considered to be "the direct one", going to the very root of the problem of existence. This has been so dramatically captured in the very first verse of *Akshara-Mana-Maalai*, the *Marital Garland of Letters*. Here, Bhagavan reminiscences from first-hand experience that the very thought of Arunachala, as the transcendental presence is cutting out the very foundation of the apparently separate mind, instantly putting to an end to all its manifold mischief in one powerful stroke. *Vaer-aruppaai* are the words used here. The emphasis on 'the uprooting' cannot be missed even by the casual reader. This effectively means, the mind is eclipsed for good by the powerful light of the 'Self'.

We all know from practical experience how cutting the branches of a tree will not stop its growth; but uprooting it, will permanently solve the botheration of regrowth. Hence, this analogy is so effectively used here. In fact, once the meaning of this first verse gets rooted in the mind of a competent *sadhaka*, it is complete in itself with no room for any further thought or action. The remaining 107 verses of this moving outpouring seem to be a fitting ornamentation for the mind that has been made perfect by the very first verse itself!

Interestingly, in the *Katha Upanishad*, the metaphor of tree is used to explain creation. Part VI, Verse 1 says, this ancient Aswattha tree has its root above, and branches below.

That is pure, That is Brahman, That alone is called the Immortal. All the worlds rest in That. None goes beyond That. This verily is That.

The baffling immense variety of created manifestation that is seen in the mind, mired in the unawareness of its separation from *Brahman*, is effectively put to rest by Bhagavan's metaphor of doing away with this tree altogether by right knowledge, graced by experience, and consequent abidance.

In other paths, whether *karma yoga* or *bhakti yoga*, the dissolution of the ego is the last step. Whereas, in the *jnanamaarga*, espoused by Bhagavan, the erstwhile final step becomes the first question to be addressed squarely. *Who Am I*, the central teaching of Bhagavan, goes to the very heart of the problem.

There is no room at all for the individual petty self here. It has to dissolve in the greater Self, and the latter alone gets experienced to exist. One of the two has to happen, advises Bhagavan; either investigate the origin of oneself and realize the truth, or just surrender, totally and completely.

Once the teenage Venkataraman reached the inner sanctum of the Arunachaleswara temple way back in 1896, propelled by the irresistible pull of his 'father', the boy, physically exhausted, but brimming with spiritual joy silently uttered that he has come, obeying the 'order' and

hereafter, 'thy wish is my wish'. The surrender was spontaneous, without a care for anything, throwing away the little money left, and reducing himself to a loin cloth, remaining so, for the rest of his earthly life, while spiritual seekers across the world flocked to his presence for the subsequent four and fifty years.

Such a mind made complete by its dissolution, like a single drop getting one with the Ocean, experiences something profound. It seeks nothing, content in its dimension of perfection. Acceptance is automatic. Compassion is spontaneous. Love is natural. Bhagavan embodied all the virtues that could possibly exist in a human frame, so effortlessly. Laying aside the complexity of philosophy or *yoga*, by making the final question as the first and, also as the only worthy question, Bhagavan has exposed the mystery of self-realization, enabling easy access for the scholar, and the layman alike.

sivakumarv@aims.amrita.edu

Bhagavan insisted on being served a moderate amount of food. He never wasted a single morsel. His leaf plate would be absolutely clean after a meal. However, he did not insist on everybody else following the same rule.

Once, Venkatakrishnayya asked Bhagavan, "People say that you should leave some food on the leaf so that animals like dogs and monkeys can get something to eat when they come looking for food in the discarded leaves. Is that not the right thing to do?" To that, Bhagavan replied, "Why should you assume that animals like to eat leftovers from discarded leaves? If you really want to show your kindness and generosity, you should feed the animals before you start eating." (*Ramana Thiruvilayadal Tirattu*, Translated by Lalitha Krithivasan)

Rajammal Nilakantha

Sneha Choudhury

Rajammal was the oldest of the three daughters of Manavasi Ramaswami Iyer and Smt. Subbalakshmi. Manavasi Ramaswami Iyer, better known as *Saranagati* Ramaswami Iyer, after the famous song *saranagati* composed by him, came to Bhagavan in the year 1907, along with Rajammal, his seven-year-old daughter. During his initial visit to Bhagavan in Virupaksha cave, he asked: “Swami, Jesus and other great souls came into the world to redeem sinners. Is there no hope for me?” The question touched Bhagavan, and he answered: “There is hope. YES. There is hope.” Manavasi Ramaswami Iyer was working in Tiruvannamalai, and visited Bhagavan almost every day, and was a recipient of his grace. Rajammal invariably accompanied him to see Bhagavan.

Rajammal also visited Bhagavan with other girls of her age, which included Chellammal, the adopted daughter of Echammal, and another girl, Kanthimathi. Bhagavan was their playmate, he played with them, told them stories, and they danced and sang in his presence. Regarding the young girls who used to come for his *darshan*, Bhagavan said: “There is in the town a gentleman called Seshachala Iyer, he had a daughter named Kanthimathi. This girl Kanthimathi, Echammal’s niece Chellammal, Manavasi Ramaswami Iyer’s daughter, Rajammal, and some others were all of about the same age. They were all quite young when I was on the Hill. They would climb up the Hill and

come to me very often. Sometimes, they would even bring their dolls and perform the dolls' marriages. At other times, they would bring rice, dhal, etc., and cook and eat and give me something from their preparations. They would come up the Hill whenever they felt like it. They were all very young, you see, and so they were independent.”

Rajammal enjoyed the privilege of being pampered by Bhagavan; on several occasions, he also plaited her hair. She knew that she was in the presence of God, and worshiped him every moment of her life. She was so fond of Bhagavan, that when she got something tasty or interesting to eat, she would take it to Virupaksha cave and share it with him. One day, there was a special kind of hand-pound paddy in their house. The women who were pounding the paddy told Rajammal that the bran was very sweet, tasty and healthy. She promptly took handfuls of the bran and ran with it to Bhagavan. Noticing Rajammal's unexpected arrival, Bhagavan asked her if she had brought something for him. She gave him the bran, and they both ate it together. Bhagavan also told her that the bran could be made tastier if eaten with other ingredients.

On one occasion, Rajammal went to the *ashram* wearing a head brooch shaped like a flower and obviously very conscious of it. Bhagavan touched the 'flower' brooch asking: “Where is the fragrance in this flower? And are these petals? Can petals prick?” The children felt happy at his teasing, and such scenes thrilled the hearts of the devotees around.

One day, when there was a death in the neighbourhood, the children were sent to the *ashram* for the day, as they felt a nameless fear and tension. Seeing Rajammal and her friends wandering about in the *ashram*, after asking her the reason, Bhagavan said: “Why fear a corpse? There is some sense in being afraid of a live corpse!”(Dead men do no harm). The tension and fear fled immediately from their young hearts.

Once, when Manavasi Ramaswami Iyer was with Bhagavan in Skandasramam, Bhagavan asked him why he had not arranged for Rajammal’s marriage. Ramaswami replied that he neither had money for a dowry, nor for the wedding ceremony. At that time, Echammal was present; she suggested a school teacher, Nilakantha, known to her, as the prospective groom. Bhagavan also approved the idea.

After Bhagavan’s *darshan*, when Ramaswami was leaving to catch the evening train, he passed Echammal’s house. There, he met Nilakantha’s father. Even before Ramaswami Iyer could make his proposal, the boy’s father asked if he could take Rajammal as his daughter-in-law. Once back in Shiyali, Ramaswami Iyer worried about how to raise money for the wedding. Most unexpectedly, his neighbour offered to bear the wedding expenses, and the wedding was performed well. Manavasi Ramaswami Iyer took it all as Bhagavan’s grace, that things happened without his planning, and Rajammal settled down in her married life.

Manavasi Ramaswami Iyer wrote many songs, the most popular being *Saranagati*. Rajammal also developed a love for music and songs. She composed many devotional songs inspired by Bhagavan, and sang them in his presence. She was also a good painter. Though she never learnt any art or painting in school or from others, her drawings and paintings had a life-like quality about them.

When she grew older, she painted pictures of goddesses. She would show them to Bhagavan, and he would appreciate them very much. Rajammal once made a beautiful painting of Varalakshmi Devi - a deity worshiped by *sumangalis* (married women). When she showed the painting to Bhagavan, he asked her to have it printed and distributed to families. Rajammal had no resources, but she managed to borrow some money, and got the picture printed. Many families had this picture in their puja rooms, in the forties and fifties. She also painted pictures of Goddess Meenakshi of Madurai, of Saint Tyagaraja, and some of Bhagavan's pictures too. A picture of Bhagavan seated on a peacock is framed and kept in Skandasramam, with her signature 'Rajammal' in one corner! Rajammal was also involved in a number of social welfare activities.

Rajammal passed away on 28th September, 1971, after a protracted illness. In her last moments, she was at peace, reposed in the grace of Bhagavan!

(*Self Realisation*, B.V. Narsimha Swami; *Letters from Sri Ramanasramam*, Suri Nagamma; *Eternal Ocean of Grace*, Book 1; *Moments Remembered*, V. Ganesan; *The Mountain Path*, January 1987)

Velacheri Mani Iyer: an Early Devotee

Viswanatha Swami

Velacheri Mani Iyer, a senior schoolmate of Bhagavan, was noted for his physical strength, and for his rough dealing with anybody whom he disliked. And so, he was called *Pokkiri Mani* (rogue Mani). He never went to any temple, nor bowed down before any god or man. However, he took his mother to Tirupati a few years after Bhagavan had settled down at Tiruvannamalai. His mother wanted to alight at Tiruvannamalai, which was on their way, to see Venkataraman whom she had known as a small boy at Tiruchuzhi. But Mani did not agree, saying that it was not worth the trouble. So, they went direct to Tirupati.

On their way back to Madurai, the mother again pressed her son, and he had to yield to her request. But he agreed only on condition that he be allowed to take Venkataraman back home. He said: “It is not for *darshan* of this bogus *sadhu* that I am alighting at Tiruvannamalai, but to drag him by his ear and bring him back to Madurai. I am not a weakling. I shall succeed where his uncle, mother and brother have failed.” “All right! Do as you please”, said the mother, and they both alighted at Tiruvannamalai, and went up the Hill to Virupaksha Cave where Bhagavan was then staying. The mother bowed to Bhagavan, and sat down quietly. But the son looked and looked at Bhagavan, getting more and more puzzled. There was no trace of the ordinary boy Venkataraman whom he had known. Something quite unexpected had happened. Instead of his old friend, there was an effulgent Divine Being seated in front of him, absolutely still and silent. His heart melted

for the first time in his life, tears rolled down his cheeks, and his hair stood on end. He fell prostrate before Bhagavan, and surrendered himself to him. He became a frequent visitor and a staunch devotee of Bhagavan.

Yet, he thought that he was in need of a more tangible method than the *vichara* - Who Am I? - and approached Bhagavan for it a few times. There was no response. Once when he went out for a walk on the Hill with Bhagavan, he stood before him and said: "I won't allow you to return unless you give me some *upadesa* (teaching) suited to me." Bhagavan replied: "What is there to teach, Mani? Instead of saying, "Siva, Siva and keeping quiet, why do you ask for this and that?" Mani Iyer fell down at Sri Bhagavan's feet with great joy, and exclaimed: "I have got my *upadesa* and initiation!"

From that moment, he went on with the *japa* of 'Siva, Shiva' day and night, and in course of time it, became one with his *prana*, life-current. He was totally transformed, and his face shone with divine radiance.

When Mani Iyer felt that his end was near, he stayed with Bhagavan for a few days. Every morning, he rolled with his body round Bhagavan's Hall (*angapradakshina*). When Bhagavan tried to stop him, he said, "I do not know how else I can express my gratitude for what Bhagavan has done for me!"

A few days later, he took leave of Bhagavan, and soon got released from bodily bondage to dwell forever at Bhagavan's feet. (*Mountain Path*, April, 1976).

Composition of the Song, Saranagati

One day, years later, after Ramaswami Iyer had been transferred to Berhampore, Orissa, several boils appeared on his leg. Besieged with pain, he could hardly walk, but only meditated on Arunachala. No treatment whatsoever proved of any use. But then came a knock at the door. “Who’s there?” he asked. “Arunachalam!” was the reply.

Greatly surprised, Ramaswami Iyer found two Brahmins standing at his door. Paying respect, he fell at their feet. They said: “We are coming from Arunachala on our pilgrimage to Kasi. Bhagavan asked us to come here and meet you.” When the two ‘messengers of Bhagavan’ saw his state, they rifled through their bags and took out herbal medications made of tamarind and fragrant gum powders. Once applied to the affected areas, within twenty hours the boils were gone.

It was then that Ramaswami Iyer understood the fullness of Bhagavan’s grace; it was then, that he found that lyrics and music were pouring forth within him, forming themselves into a glorious hymn of devotion that would come to be sung by Bhagavan’s devotees everywhere; it was then that he understood the meaning of true surrender to Bhagavan, as he sang *Saranagati, Saranagati!*

(Source: *Eternal Ocean of Grace*, Book 4, Sri Ramanasramam)

The Reason For Your Coming Here

One day, there was a big discussion in the old hall, regarding some management issues. At one point, it became quite a heated argument. Bhagavan was watching

silently, but everyone knew that he was displeased with all the commotion.

At that moment, Kunju Swami entered the hall. He was taken aback by the unpleasant atmosphere in the hall, and hesitated in the doorway, unable to decide whether to stay or to leave. Bhagavan saw him and addressed him sternly, “What business do you have here? Why do you want to get involved with these people? What is the purpose of your coming to Tiruvannamalai?” Kunju Swami replied, “I came to be with you and to learn to be worthy of your Grace.” Bhagavan retorted, “Then, why are you standing here? Why are you getting distracted from your purpose?” Everyone took this as a personal reprimand, and they all walked out of the hall one by one. (*Ramana Thiruvilayadal Tirattu*, Translated by Smt. Lalitha Krithivasan)

Life Subscription (15 years): Rs.1000/- Annual Subscription: Rs.100/- (Cash/M.O./ D.D./Cheque only), favouring **Sri Ramana Kendram, Hyderabad**. Add Rs.15/- for outstation cheques.

Donations in favour of Sri Ramana Kendram, Hyderabad are exempt (50%) from Income Tax under Section 80G.

Printed & Published by **Sri P. Keshava Reddy**, Flat No.F-5, Earthwoods, Adjacent Canondale Villas, Kokapet, Ranga Reddy Dist., Hyderabad-500075, Telangana State, on behalf of **Sri Ramana Kendram**. Printed at Reddy Printers, # H.No.1-9-809, Adikmet, Hyderabad-500044, Telangana State, Published at **Sri Ramana Kendram**, H.No. 2-2-1109/A, Tilaknagar X-Road, Bathukammakunta, Shivam Road, Hyderabad-500013, Telangana State. Editor: **Dr. V. Ramadas Murthy**.

Address of Sri Ramanasramam: Tiruvannamalai, Tamilnadu-606 603.

Ph.04175-237200, Office No.: 04175-236624

email: ashram@gururamana.org

Accommodation at Sri Ramanasramam, please register online at <https://stay.gururamana.org>

Phone: 04175-237400, website: www.sriramanamaharshi.org

Published on 1st of every month. Posted on 3rd of every month at Patrika Channel, Nampally.

RNI - R.No. AP BIL/2000/03031

Printed Matter : Registered Newspaper, Registration No. HSE/742/2024-2026
SRI RAMANA JYOTHI (Bi-lingual monthly in Telugu & English, February 2025)

Maharshi: Karpura arati is symbolic of the burning away of the mind by the light of illumination, *vibhuti* (sacred ashes) is Siva (Absolute Being) and *kunkuma* (vermilion powder) is Sakti (consciousness). *Vibhuti* is of two kinds: *Para vibhuti* and *apara vibhuti*. The sacred ashes are of the latter class. The *para* is what remains over after all the dross has been burnt away by the Fire of Realisation. It is Absolute Being.

(Talks with Sri Ramana Maharshi-Talk 89)

- Bhagavan Sri Ramana Maharshi

To

If undelivered, please return to :

Tel : 2742 4092 / 9493884092

SRI RAMANA KENDRAM

2-2-1109/A, Batakammakunta, Sivam Road, Hyderabad - 500 013.

email : ramanakendram.hyd@gmail.com

website : www.sriramanakendram.org